

AB 140898

AB-1-0898

Betänkande och Förslag
till

Ströja-Igelträsk torrlägningsföretag

i Söderby-Karl socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1938 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

KOSTNADSBÄRNINGSLÄNGD

Fastighet	Registreringsnummer	Mantel	Ä g a r e s n a m n	Deltager i kostnaden										
				Värde före företaget		Värde efter företaget		Förbätt- rings- värde		med pro- cent	för torr- läggningen med		för förrätt- ningen med	
				kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre
Ströja	2 ²	1/3	J.H. Jonasson	2769	60	5949	80	3180	20	87.54	2810	03	276	18
Wäsby	1 ⁴	0.73	Johan Söderén	198	60	627	80	429	20	11.81	379	10	37	26
" (kall. Älvsjö)	1 ⁵	0.04	Frans Wahlgren	7	20	30	60	23	40	0.65	20	87	2	05
Summa				2975	40	6608	20	3632	80	100.00	3210	-	315	49
All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom av diken uppkommande jordförbättring. Ströja den 14 september 1938 Nils Risberg Statens Lantbruksingeniör. Ernfrid Mattsson														

All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikeningen uppkommande jordförbättring.

Ströja den 14 september 1938

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

Ernfrid Mattsson

Sven Jakobsson

Biträdande gode män.

U t l å t a n d e .

Synemännens utlåtande rörande för-
bättrad utdikning av mark tillhörande
Ströja och Wäsby i Söderby-Karl socken och
Stockholms län, avgivet vid sådan syneför-
rättning, som omförmäles i vattenlagen 10 kap.
32 och följande paragrafer.

Läge.

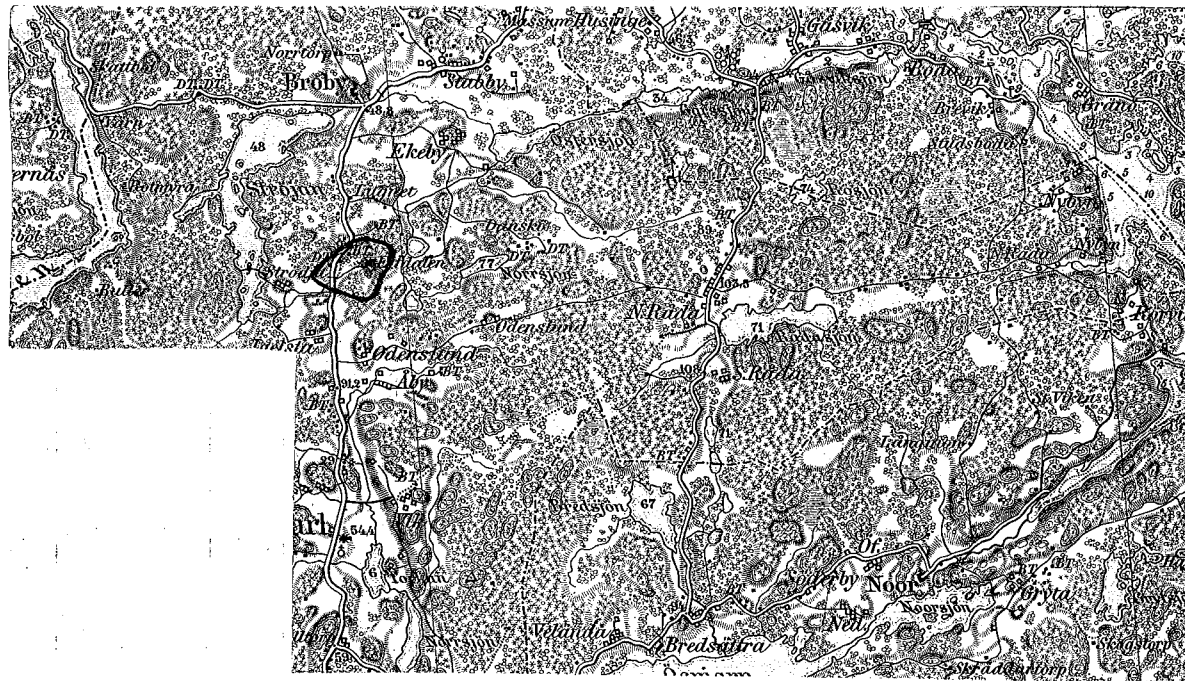
Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring
3.5 km. norr om Söderby-Karl kyrka. Å bifogade översiktskarta
har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även ne-
derbördsområdets yttergränser markerats med en blå linie. Av-
dikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och
omfattar en areal av sammanlagt 10,73 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Broströmmens vattensy-
stem samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med
n:o 58 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens förordnande av den 16 juli

1938 erhöill undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningssökandenas vid undersökningen och vid sammanträdet i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som vattenavledning och bestämma jämlikt 10 kap. 62 § vattenlagen att företaget skall benämnas Ströja-Igeltrusk torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som enligt 7 kap. 38 och 39 §§ vattenlagen omförmälas.

Mot syneförrättningens handläggning eller företags utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikets läge.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. För områdets avdikning föreslås

ett avlopp å kartan betecknat med A-B. Avloppet har jämväl markerats med tvorne jämnlöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Nederbördsområdet, vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har beräknats till 0.5 km.²

Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till 150 liter pr. sek. och km.² och medelavrinningen till 15 liter pr. sek. och km.² Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0.075 m³/sek. och medelvattenmängden 0.008 m³/sek.

Följande dimensioner föreslås:

a) sträckan 0+80-3+60

För denna sträcka föreskrives täckt ledning av 15" cementrör i lutning 1.5:1000. Vid in- och utlopp förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar och förses med 3 st. inspektionsbrunnar i läge, som såväl plan- som profilritningen utvisar.

För inspektionsbrunnarna är särskild ritning upprättad.

Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 1.0

meter tjockt jordlager.

b) sträckan 3+60-8+20

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidelutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden kunna avbördas vid ett vattendjup av omkring 0.40 meter och medelvattenmängden vid ett vattendjup av omkring 0.10 meter.

Avloppets djup har föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandens i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen är avloppets djup vid var och en av de längs detsamma nedslagna avvügningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppets dimensioner å olika platser av detsamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna.

Broar.

Ombyggnad av vare sig bro eller trumma för en-

skild väg förekommer ej.

Företaget korsar allmän väg vid 1+22. Enligt vid sammanträdet lämnad uppgift kommer vägtrumman i samband med landsvägens omläggning att flyttas cirka 30 meter längre upp. Härigenom kan den nuvarande trumman frandeles slopas. Då denna vägomläggning kommer att ske inom de närmaste två åren har tider för arbetets fullbordan bestämts till den 1 november 1941 och har i kostnadsförslaget upptagits endast kostnad för den nuvarande trummans rivning.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppet, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppet tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom borrning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1.5 meter övär blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1.5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppet att för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagandet av fler avlopp än det i detta företag föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i kolumn 13 av värderingslängden (Bil. I).

Vid beräkning av nuvarande värdet har all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppet samt erhålles genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som beror av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11. (Bil. I).

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn

till dess ytinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 10,73 hektar.

Dess blivande värde utgör 6.608,20 kronor

" nuvarande " " 2.975,40 "

Förbättringsvärde sålunda 3.632,80 "

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 3.632,80 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark, som åtgår för avloppets utvidgning eller för intrång genom jordupplag, föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande (Bil. D) att sådan ej skall utgå.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej heller utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller

uhdanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande (Bil. K), varför här endast hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All

deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom av företaget uppkommande jordförbättring. Deltagare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för detsamma än som svarar mot värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställt.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökanden och förfalla till betalning omedelbart. För dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnes 1 fixpunkt anbragt på sätt av plan och profilritningen närmare framgår. Den skall noga bevaras och får ej döljas av jord eller annat. Skall sten, varå fixpunkt utsatts, borttagas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärvas den

samma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skäligen medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om någon av intressenterna vill fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget med hänsyn till såväl plan- som profilritningen och får börjas efter den 15 november 1938 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1941. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygds vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen deltagare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för hand-

havandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länsstyrelsen.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen. Jämlikt Vattenlagen 3 kap. 21 § är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppet upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppet men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

Det här föreslagna avloppet skall första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och värtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppets första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppet eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar

vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till Vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till Vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär in-

lämnats till Vattendomstolen.

Ströja den 14 september 1938

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör.

Ernfrid Mattsson

Sven Jakobsson

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

Lindberg *T. Andersson*

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap. 85 § vattenlagen föreskrivna tid hos Vattendomstolen anförda över den syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits; betygar Stockholm i Österbygdens vattendomstols kansli den 19 november 1938.

Ex officio:

Björn Larus.

Stämpel: 50 öre

Rätt avskrivet betyga:

S. Halm *T. Andersson*

Godk. 31 ²⁴⁸
42 40

K. LANTBRUKSSTYRELSEN 30447
16 NOV. 1946

R a p p o r t

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 18 februari 1946.

Företagets namn Ströja-lgelträsk torrlägningsföretag i Södefby-Karl socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 8 juli 1940

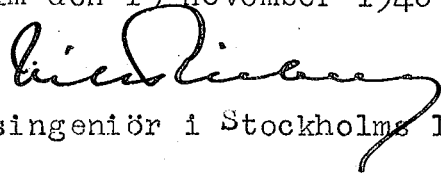
Statsbidrag från statens avdikningsanslag 1.790:- kr.

Lån från statens avdikningslånefond 1.810:- "

Förtroendeman för företaget J. H. Jonasson, Ströja, Söderby-Karl

Vid av 1:ste assistenten B. Almgren den 24 oktober 1946 verkställd avsyning befanns arbetet vara utfört enligt den fastställda arbetsplanen med undantag av sträckan 6-8+20. Å denna del hava upprepade skred förekommit, vilka jordägarna vid flera tillfällen sökt avhjälpa. Detta har visat sig omöjligt, varför jordägarna gjort framställning om ändring i planen på sätt som å närslutna profilritning markerats med grönt. Denna ändring innebär en minskning av kubikmassan av 250 m³, motsvarande en kostnad av 125:- kronor. Avloppet har å sträckan 6-7 utförts med en bottenbredd av 0.5 meter och å sträckan 7-8+20 med en bottenbredd av 1.0 meter. Sidolutningen är den fastställda. Företaget föreslås till godkännande.

Stockholm den 15 november 1946

Lantbruksingenjör i Stockholms län.